

GULDBORGSUND

§16 B MILJØTILLADELSE

§ 16 B MILJØTILLADELSE TIL SVINEBESÆTNING PÅ TÅSTRUPVEJ 1, 4880 NYSTED

GULDBORGSUND KOMMUNE
JULI 2020
20/9819

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	BAGGRUND	3
1.2	DATABLAD	4
1.3	RESUME	5
1.4	AFGØRELSE	6
2	VILKÅR FOR MILJØtilladelse	8
2.1	GENERELLE FORHOLD	8
2.2	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	8
2.3	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	8
2.4	NABOPÅVIRKNINGER	9
2.5	GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNDBETINGELSE	10
2.6	BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER	11
2.7	ALTERNATIVE LØSNINGER og 0-ALTERNATIV	11
2.8	EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING	11
2.10	GENERELLE BEMÆRKNINGER	12
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
3.1	GENERELLE FORHOLD	14
3.2	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	14
3.3	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	17
3.4	NABOPÅVIRKNING	22
3.5	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETINGELSE	28
3.6	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER	29
3.7	EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING	31
3.8	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	31
3.9	HUSDYRBRUGETS OPHØR	32
4	OFFENTLIGHED OG HØRING	32
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	32
6	BILAG	33

1 RESUME, SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har den 23. marts 2020 modtaget ansøgning fra Sara Wilken Jul Sørensen om § 16 b miljøtilladelse til svineproduktion på Tåstrupvej 1, 4880 Nysted, med CVR-nr. 40896864. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk, og har skema nr. 217539. Det er version 3 af ansøgningskemaet, modtaget den 19. maj 2020, der ligger til grund for miljøtilladelsen.

Miljøtilladelsen gives til type af husdyr samt indretning og størrelse af staldenes produktionsareal samt type af gødningsopbevaringsanlæg og overfladearealet på disse.

Produktionsarealet er dér, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kun kortvarigt eller slet ikke har adgang, tæller ikke med i produktionsarealopgørelsen.

Med rammerne for godkendelse/tilladelse opnås fleksibilitet i produktionen, idet produktionen ikke bliver bundet fast på et bestemt antal dyr i et bestemt vægt interval. Dyregruppe, staldsystem og antal m² bliver fastholdt, men antallet af dyr, der produceres på det godkendte/tilladte produktionsareal, er kun begrænset af dyrevelfærdskravene. Endvidere kan der søges på flere dyregruppe, som der så kan skiftes mellem uden fornyet godkendelse/tilladelse.

Tidligere tilladelser

Bedriften har ikke tidligere været omfattet af en miljøtilladelse eller –godkendelse.

En tidligere produktion på ejendommen er ophørt i 2014. Så selv om der er tale om eksisterende bygninger skal disse i godkendelseshenseende behandles som nye stalde. Produktionen i nudrift er således nul. 8 års drift er det samme som ansøgt drift, da der ikke sker ændringer i produktionsarealet.

Samdrift med andre husdyrbrug

Der er ikke samdrift med andre husdyrbrug.

1.2 DATABLAD

Titel: § 16 b miljøtilladelse til svinebesætning på Tåstrupvej 1, 4880 Nysted

Tilladelsen omfatter: 581 m² produktionsareal til Flexgruppe slagtesvin og smågrise, delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv.
522 m² produktionsareal til Flexgruppe slagtesvin og smågrise, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.
381 og 360 m² gylleoverflade.

Dato ikrafttrædelse: xx. xx 2020

Bedriftens navn og adresse: Tostrupgård, Tåstrupvej 1, 4880 Nysted

CVR-nr.: 40896864

CHR-nr.: 73090

Ejendomsnummer: 376-0011748

Matr.nr. og ejerlav: 4 a Døllefjelde By, Døllefjelde m.fl.

Bedriftens ejer og ansøger: Sara Wilken Jul Sørensen, Nørremarksvej 2, 4900 Nakskov.

Konsulent: Max Jakobsen, Max Jakobsen Miljørådgivning, Dræby Fedvej 539, 5330 Munkebo E-mail: mjb@maxjakobsen.eu, tlf. 31340717.

Tilsynsmyndighed: Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. E-mail: teknik@guldborgsund.dk, tlf. 5473 1000.

Forhøring af ejer/konsulent: d. xx
Nabo/partshøring i perioden: d. xx
Tilladelsesdato: d. xx
Afgørelse annonceret: d. xx
Klagefrist udløber: d. xx
Søgsmålsfristen udløber: d. xx
Retsbeskyttelse udløber: d. xx

§ 16 b miljøtilladelse til svinebesætning på Tåstrupvej 1, 4880 Nysted

SIDE 5/36

1.3 RESUME

Miljøtilladelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der søges om 1.103 m² produktionsareal og 741 m² gylleoverflade. Der bygges ikke nyt i forbindelse med det ansøgte, men i og med at der ikke har været **produktions** på ejendommen i over 3 år, skal staldene overholde samme krav, som hvis der var tale om nye/renoverede staldbygninger.

Kommentar [MW1]: Fjern s

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides. Ved overholdelse af de vilkår, som miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring bedriften, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion. Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder eller Natura 2000 områder.

Endvidere er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der er indført BAT i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

De statslige Vand- og Natura 2000 planerne blev vedtaget i december 2011, og statens vandområdeplanerne for 2015-21 er vedtaget i juli 2016. Guldborgsunds Natura 2000-planer for perioden frem til 2021 blev vedtaget d. 23. marts 2017. Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne. Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til, om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område væsentligt.

Da der ikke skal etableres nye bygninger, er det vurderet, at det ansøgte ikke ødelægger/sløre området's landskabsformer eller er i strid med kulturelle interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften.

BAT (Bedste tilgængelige teknik)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ omfatter implementering af dele af IE-direktivet "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU².

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1261 af 29.11.2019

² Europa-Parlamentets og rådets Direktiv 2010/75/EU, af 24.11.2010, om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

Da bedriften har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N (ammoniak) pr. år, men mindre end 3.500 kg NH₃-N, skal der foretages en vurdering om bedriften kan overholde BAT-niveauet for ammoniakemission. Der skal eventuelt fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen. Derudover skal der ikke ses på BAT.

Miljøkonsekvensvurdering

Denne tilladelse er givet efter 16 b, og der er derfor ikke krav om miljøkonsekvensvurdering.

Konklusion

Guldborgsund Kommunen vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger for og vilkår i tilladelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 b miljøtilladelse til svineproduktion på bedriften Tåstrupvej 1, 4880 Nysted, hørende til bedriften med CVR-nummer 40896864. Tilladelsen gives ved overholdelse af de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens³ § 16 b, stk. 1, da den beregnede ammoniakemission fra bedriften, er på over 750 kg NH₃-N pr. år, men dyreholdet er under IPPC-grænsen/grænsen for IE-brug.

Bedriften er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøtilladelse til en bedrift med et samlet produktionsareal på 1.103 m² og 741 m² gylleoverflade fordelt på:

- 581 m² produktionsareal til Flexgruppe slagtesvin og smågrise, delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv.
- 522 m² produktionsareal til Flexgruppe slagtesvin og smågrise delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.
- 381 og 360 m² gylleoverflade med naturligt flydelag.

Guldborgsund kommune meddeler miljøtilladelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at bedriften i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Miljøtilladelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der stillet en række vilkår

---

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019.

SIDE 7/36

i miljøtilladelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved tilladelsens ibrugtagning.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det tilladte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt.

Miljøtilladelsen anses for værende udnyttet, når der indsættes dyr i staldene.

Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede tilladte produktionsareal.

Udskast

2 VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.
3. Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Ingen vilkår.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT Produktionens omfang og staldindretning

4. Bedriften har maksimalt tilladelse til følgende produktionsarealer med den angivne staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit:

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Staldareal (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Flexgruppe slagtesvin og smågrise, delvis spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	781	581
Stald 2	Flexgruppe slagtesvin og smågrise, delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	848	522
I alt			1.103

Renholdelse

5. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusiv gulvarealer og bokse holdes tørre, samt at stalde, ventilation- og fodringsanlæg holdes rene.
6. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder er ryddelige og renholdte, således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn m.v.

Ventilation

7. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres én gang årligt.

Energi- og vandforbrug

8. Mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henholdt til producentens anvisninger, således at unødigt støj og elforbrug undgås.
9. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at spild undgås.

Spildevand

10. Al vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lign. skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald

11. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

Råvarer, hjælpestoffer og kemikalier

12. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

2.4 NABOPÅVIRKNINGER

Lugt

13. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener fra bedriften, der er væsentlig større end, det der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Evt. udgifter til undersøgelsen påhviler ejer.
14. Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
15. Flydelaget skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholder, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Ved pumpning af gylle fra en beholder i flere dage i træk, skal reetableringen først ske, når sidste pumpning er afsluttet.

Fluer og skadedyr

16. Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

17. Transport af dyr, foder og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00. Der vil dog kunne ske enkelte afvigelser.

Støj fra anlæg og maskiner

18. Bedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelser overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag – fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A) (8 time)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A) (1 time)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)* (½ time)

*Støjniveauets maksimalværdi – målt ved tidsvægtning fast – må om natten ikke overstige 55 dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

19. Hvis Guldborgsund Kommunes finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og/eller beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.
20. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som anført i "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens areal og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

21. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for bedriftens eget areal. Væsentlighed vurderes af Guldborgsund kommune.

Lys

22. Ved indretning og drift skal det sikres, at naboerne ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer o.l.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNTERING

Flydende husdyrgødning

23. Bedriften skal til stadighed have en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders produktion.

24. Bedriften har maksimalt tilladelse til et samlet areal på 741 m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg fordel som nedenstående.

Gødningsanlæg	Volumen (m ³)	Overdækning	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder	1.548	Naturligt flydelag	381
Gyllebeholder	1.505	Naturligt flydelag	360

25. Der skal anvendes vogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpeumpen tømmes for eventuelt

regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læsepladsen og pumpeump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild skal pumpes til gyllebeholder eller vogn.

26. En eventuel læsseplads ved gyllebeholderne skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.

27. Ved enhver overpumpning til gyllebeholder og mellem gyllebeholdere og – vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

2.6 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Ingen vilkår.

2.7 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

Ingen vilkår.

2.8 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

28. Nedenfor præciseres hvilken type af dokumentation, bedriften skal præstere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

- Til dokumentation for produceret dyretype kan gødningsregnskabet samt produktions/effektivitetskontroller eller lignende anvendes.
- Til dokumentation for type og størrelse af produktionsarealer og gødningsopbevaringsanlæg kan bygningstegninger anvendes.
- Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.
- Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.
- Evt. driftsuheld med konsekvenser for det omgivende miljø, og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Logbog over flydelag, samt beholderkontrolrapporter.

Kommentar [MW2]: Max plejer at protestere mod dette vilkår. § 16 b skal kun overholde BAT for ammoniak. Jeg ved ikke om du vil tage en snak med ham eller blot fjerne det. Har prøvet at markere de steder hvor det går igen.

2.10 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59 a vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af tilladelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne tilladelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøtilladelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 41 stk. 2.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne tilladelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Bekendtgørelse nr. 760 af 30.07.2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft, kap. 4 - pligt til beholderkontrol.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 224 af 08.03.2019 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige dele af deres genanvendelige affald bliver genanvendt samt forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.

SIDE 13/36

- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27.11.2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1686 af 18.12.2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
xx. xx 2020

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Tilladelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på Tåstrupvej 1, 4800 Nysted. Bedriften drives af Sara Wilken Jul Sørensen, Nørremarksvej 2, 4990 Nakskov under CVR-nr. 40896864.

Under generelle forhold er der sat vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår. Samtidig skal alle, der er ansatte på bedriften være bekendt med vilkårene i tilladelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune altid skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt om ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for disse vilkår er, at kommunen hurtig skal kunne komme i kontakt med ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften.

Der drives ikke andre ejendomme med husdyrbrug under samme CVR-nr.

Kommunes vurdering

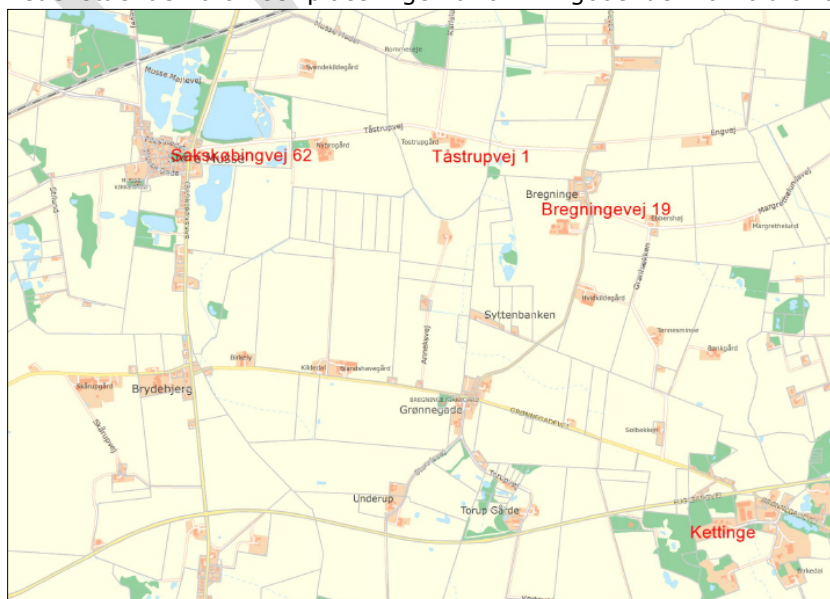
Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, fastholdes forudsætningerne for denne tilladelse.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Bedriften er placeret i det åbne land i landzonen. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Bregningevej 19, som ligger ca. 700 mod øst. Saksøbingvej 62 som ligger ca. 1.400 meter mod vest er nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som er at betragte som udgangspunkt for en samlet bebyggelse. Nærmeste byzoneområde er ved Kettinge, som ligger ca. 2.400 meter mod syd - øst.

Nedenstående kort viser placeringen af omkringboende i forhold til bedriften.

Kort 1. Beliggenhed i forhold til omkringboende.

Normalt ses der ikke set nærmere på afstandskravene i husdyrbrugslovens kap. 2, når der er tale om eksisterende bygninger, men i og med stalden har været ude af drift i mere end 3 år skal den behandles som en ny stald.

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§ 6, § 7 og § 8) er angivet i nedenstående tabel. Afstandene er målt fra nærmeste punkt fra anlægget til områdetypen.

Table 1. Anlæggets placering ift. afstandskrav

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg <i>Krav 25 meter</i>	Ca. 800 meter
Almene vandforsyningsanlæg <i>Krav 50 meter</i>	> 1.100 meter
Vandløb (herunder dræn*) og søer over 100 m ² <i>Krav 15 meter</i>	ca. 180 meter
Offentlig vej og privat fællesvej <i>Krav 15 meter</i>	ca. 15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed <i>Krav 25 meter</i>	>1000 meter
Beboelse på samme ejendom** <i>Krav 15 meter</i>	ca. 35 meter
Naboskel <i>Krav 30 meter</i>	ca. 140 meter
Nabobeboelse <i>Krav 50 meter</i>	ca. 480 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde. <i>Krav 50 meter</i>	ca. 455 meter
Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende. <i>Krav 50 meter</i>	>1.000 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	>1.000 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter

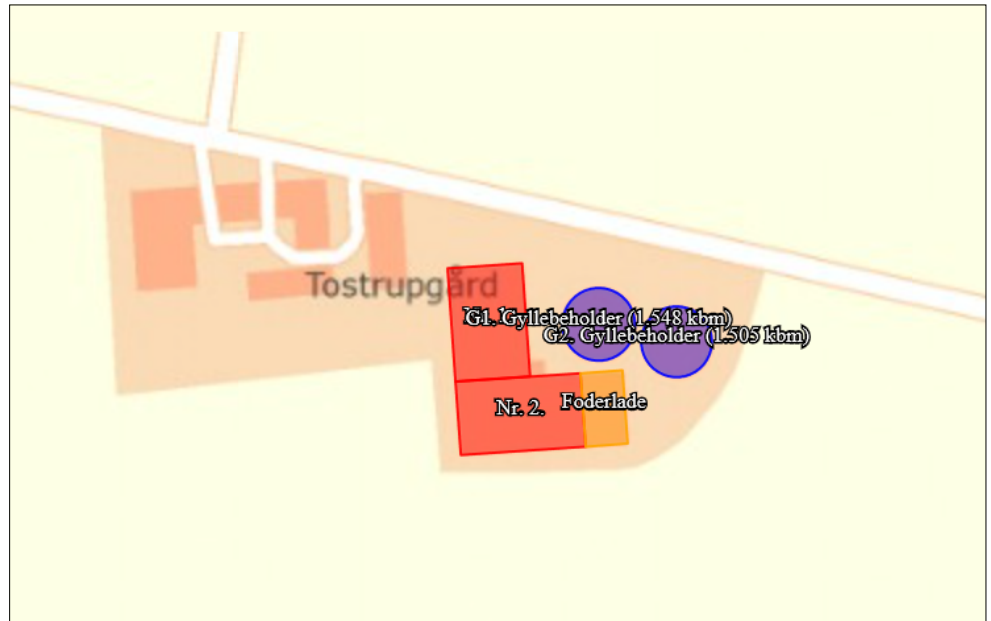
Kommentar [MW3]: Når der står ca. kommer man i tvivl om hvorvidt kravet er overholdt eller ej?

*Alle dræn er ikke kortlagt, og det er ikke muligt med sikkerhed at vide, om afstandskravet på 15 meter til dræn er overholdt. Dette er dog ejers ansvar.

**Afstandskravet gælder kun ved etablering af anlæg, eller udvidelser/ændringer der medfører forøget forurening.

Alle gældende afstandskrav er overholdt.

Udformning af bedriften fremgår af nedenstående kort.

Kort 2: Oversigtskort over husdyrbruget.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gældende afstandskrav jf. Kap. 2 i husdyrbrugsloven er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensationer i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed.

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, stov, lys og støj, som følge af bedriftens placering og lokalisering.

3.2.2 Bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger

Bedriften er placeret således, at alle krav med hensyn til bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Bedriften ligger således uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, værdifuldt kulturmiljø, sø- og åbeskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, kystnærhedszonen, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer.

Kommunes vurdering

Bedriften overholder gældende regler, og der er ikke behov for at dispensere fra gældende lovgivninger. Der er således ikke vurderet behov for at stille vilkår i relation til bygge-, beskyttelseslinjer eller fredninger. Produktionen vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskab

Bedriften fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle eksisterende bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden. Således udgør bedriftens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1 "Situationsplan".

SIDE 17/36

Kommunes vurdering

I og med der ikke skal opføres nye bygninger vil det ansøgte ikke have nogen væsentlig landskabelig betydning, og der er ikke behov for vilkår om udformning og placering.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

I og med der ikke skal opføres nye eller ændres i eksisterende bygninger, er det vurderet, at det ansøgte ikke har nogen væsentlig betydning for den landskabelige-, kulturhistoriske- geologiske- eller rekreative værdi.

Naturmæssige værdier

Bedriften er placeret i landzonen i et område, som i Kommuneplan 2019-2031 er udpeget som værdifuldt landbrugsområde. Gennem bedriften går en økologisk forbindelse.

Da der ikke bygges nyt, sker der ingen påvirkning af den økologiske forbindelse og derved heller ikke af naturværdierne i området.

Drikkevandsinteresser

Bedriften er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser. De gældende regler for tæthed og styrke af staldgulve, gyllebeholder m.m., samt de gældende regler for udbringning og udnyttelse af husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at sikre grundvandet mod forurening.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at den ansøgte miljøtilladelse til etablering af husdyrproduktionen ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelseslinjer og lignende regionale udpegninger.

Samlet vurderes det, at det konkrete projekt ikke har en væsentlig virkning for de ovennævnte områder og værdier, og at det ansøgte er uden væsentlig landskabelig og visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang og staldindretning

Bedriftens produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overflade på gødningslager, den såkaldte "stipladsmodel". Denne model forudsætter, at lugt-/og ammoniakemissionen vil være relativ konstant uanset produktionsforhold.

Ved vurdering af bedriftens miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystem, gødningslager samt eventuelt anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om tilladelse til at genetabler slagtesvineproduktion i eksisterende bygninger med den fleksibilitet, der gives med nuværende lovgivning med hensyn til antal dyr og vægt.

Der er ingen ændring i bygningsmassen, men da staldene har stået tomme i over 3 år er der indtrådt kontinuitetsbrud, og staldene skal i godkendelsessammenhæng opfylde samme krav som nybyggede stald. Der er søgt om flexgruppe i dyretype til slagtesvin og smågrise.

Der er stillet vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 2. Staldafsnit

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Staldareal (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Flexgruppe Slagtesvin og smågrise, delvis spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	781	581
Stald 2	Flexgruppe Slagtesvin og smågrise, delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	848	522
I alt			1.103

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør hvor mange dyr, der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Fleksibilitet og udnyttelse

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det tilladte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfastsatte grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Staldanlæggene kan med denne miljøtilladelse udnyttes fuldt ud inden for de fastlagte vilkår og grænser jævnfør dyrevelfærdsreglerne. Enhver ændring ud over det fastsatte i vilkår kræver fornyet tilladelse/godkendelse.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50 % af den mulige produktion på mindre end 25 % af det samlede tilladte produktionsareal. Kontinuitetsreglerne gælder for hver dyretype for sig.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i svinestaldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I stalden bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, og dermed til at styre dyrenes gødeadfærd, hvilket er med til at renholde stierne.

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at stier inklusive gulve m.m. holdes tørre og rene, samt

at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig forebygger renholdelse, at skadedyr tiltrækkes og opformeres.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil bedriften ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.3 Ventilation

Der er mekanisk ventilation i begge stalde.

Der er stillet vilkår om, at ventilationsanlægget vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger. Desuden skal luftafkast holdes rene. Begrundelse herfor er, at det skal sikre den meste optimale ventilation, reducere energiforbruget og mindske risikoen for lugt- og støjgener.

Kommunes vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår til driften af ventilationsanlægget, ikke vil være væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø.

3.3.4 Fodring

På baggrund af "stipladsmodellens" forudsætninger for beregninger af emissioner af lugt og ammoniak er den ernæringsmæssige styring af ammoniakemissionen allerede indarbejdet i husdyrbrugloven.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille vilkår i relation til fodring.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Energi anvendes primært til ventilation, belysning, foderbehandling og håndtering af gylle.

Der er stillet vilkår om, at mekaniske anlæg, drives, renholdes og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår i afsnit omhandlende egenkontrol om, at energiforbruget skal følges. Ved væsentlige udsving i de årlige forbrug skal årsagen til udsvinget identificeres, og der skal der gennemføres tiltag for at reducere forbruget.

Kommentar [MW4]: BAT krav?

Kommunens vurdering

Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af stalde.

Der er stillet vilkår om, at der via egenkontrol skal holdes øje med vandforbruget. Desuden er der stillet vilkår om, at drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at spild undgås. Dette er begrundet i, at et øget vandforbrug i form af spild vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt, endvidere kan et overforbrug have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne.

Kommentar [MW5]: BAT krav

Ved væsentlige udsving i de årlige forbrug skal årsagen til udsvinget identificeres, og der skal der gennemføres tiltag for at reducere forbruget.

Kommentar [MW6]: BAT krav

Kommunens vurdering

Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på grundvandsressourcen.

3.3.6 Restvand, vaskevand og regnvand

Restvand fra husdyrholdet omfatter vaskevand fra stalde, drikkevandsspild, samt øvrigt vand fra vask af foderrekvisitter o.l. til husdyrholdet. Restvandet føres til gyllebeholder.

Der er stillet vilkår om, at restvand fra husdyrholdet skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand fra vask af ovenstående kan flyde til kloaker eller strømme til andre uhensigtsmæssige steder, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne. Med samme begrundelse er der stillet vilkår til renholdelse af udenoms arealer på bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at restvand der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen, kan håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

3.3.7 Affald

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt at sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper.

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav om placering og indretning af afhentningspladser.

Der er ikke vurderet behov for at stille yderligere vilkår i relation til opbevaring og bortskaffelse.

Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området.

Olie-/ og kemikalieaffald

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. veterinært affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Erhvervsaffald skal sorteres, så mest muligt kan genbruges. F.eks. kan rene fraktioner af papir og pap med stor fordel udsorteres og afleveres til genbrug. Endvidere kan flere og flere plastfraktioner afleveres til genbrug. Fremkommer der væsentlige mængder genanvendeligt affald er der pligt til at sikre, at affaldet genanvendes. Pligten til kildesortering og afsætning af genanvendeligt affald til genanvendelse fremgår af affaldsbekendtgørelsen, og der skal derfor ikke sættes vilkår herom.

I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som pålægger alle erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald og sikre, at væsentlige dele genanvendes.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regler ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra bedriften. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer

Olie/dieselolie

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen. Der skal dog gøres opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Øvrige olieprodukter

Der er sat vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidigt bør der etableres mulighed for opsamling af evt. spild.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Der opbevares ikke pesticider og kemikalier på bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle regler, herunder Guldborgsund Kommunes regulativer, ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af råvarer og hjælpestoffer.

3.3.9 Driftsforstyrrelser og uheld

Det er kun større husdyrproduktioner, omfattet af IE-reglerne, der skal redegøre for hvordan driftsforstyrrelser og uheld håndteres.

Det skal dog påpeges, at jf. gældende regler (§ 52 i husdyrbrugloven) skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Endvidere skal den

§ 16 b miljøtilladelse til svinebesætning på Tåstrupvej 1, 4880 Nysted

SIDE 22/36

driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.

3.3.10 Beredskabsplan

Det er kun husdyrbrug omfattet af IE-reglerne, der skal have en decideret beredskabsplan.

Guldborgsund Kommune vil dog opfordre alle husdyrbrug til at udarbejde et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Endvidere bør telefonnummer til ejer/driftsansvarlig fremgå. Oversigtskortet bør hænge flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at opsætning af oversigtskort, vil der i tilfælde af uheld eller lign. på bedriften være mulighed for at reducere eventuelle konsekvenser heraf.

3.3.11 Biaktiviteter

Der er ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde og overfladeareal på gyllebeholdere. Den samlede faktiske ammoniakemission fra bedriften er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.102 kg NH₃-N pr. år. Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 3. Ammoniakemission

	Samlet emission NH ₃ -N	Meremission NH ₃ -N
Ansøgt drift	2.101,7 kg	1.805,2 kg (ift. nudrift)
Nudrift	296,5 kg*	0 kg (ift. 8 års drift)
8 års drift	2.101,7 kg*	

Kommentar [MW7]: Hvad henviser stjernen her og nedenunder til?

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at emissionen fra bedriften stiger med 1.805 kg NH₃-N/år i forhold til nudriften. Der er ingen forskel på ansøgt drift og 8 års driften.

Ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper og staldsystemer. Der er ingen ammoniakbegrænsende teknologier på bedriften.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår, der fastholder forudsætningerne, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og gødningslager (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning).

3.4.1.1 Ammoniak og natur

Det følgende afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 (Naturvurdering til § 16 b miljøtilladelse af landbrug, Tåstrupvej 1, 4800 Nysted).

Ammoniakfølsom natur

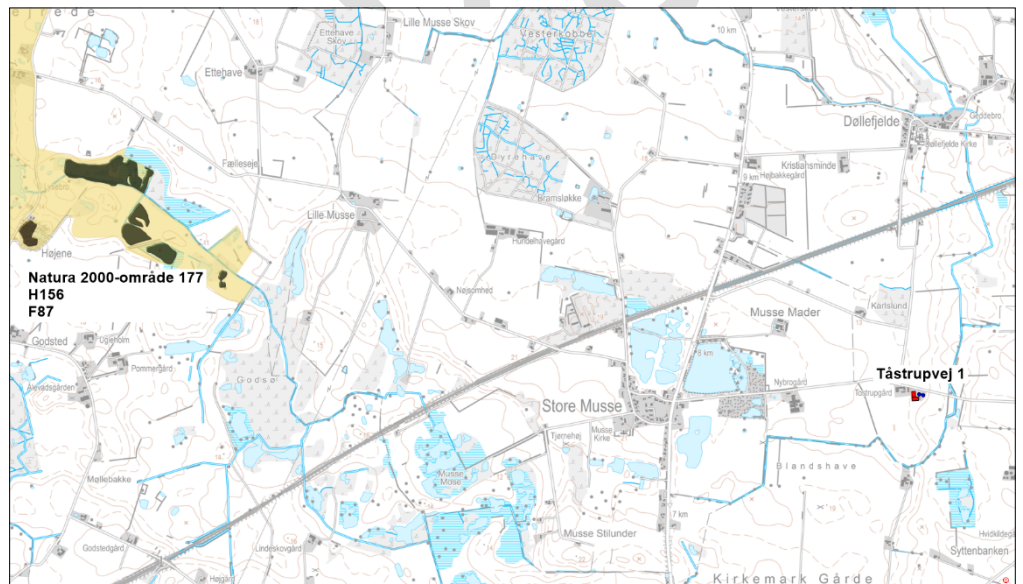
Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

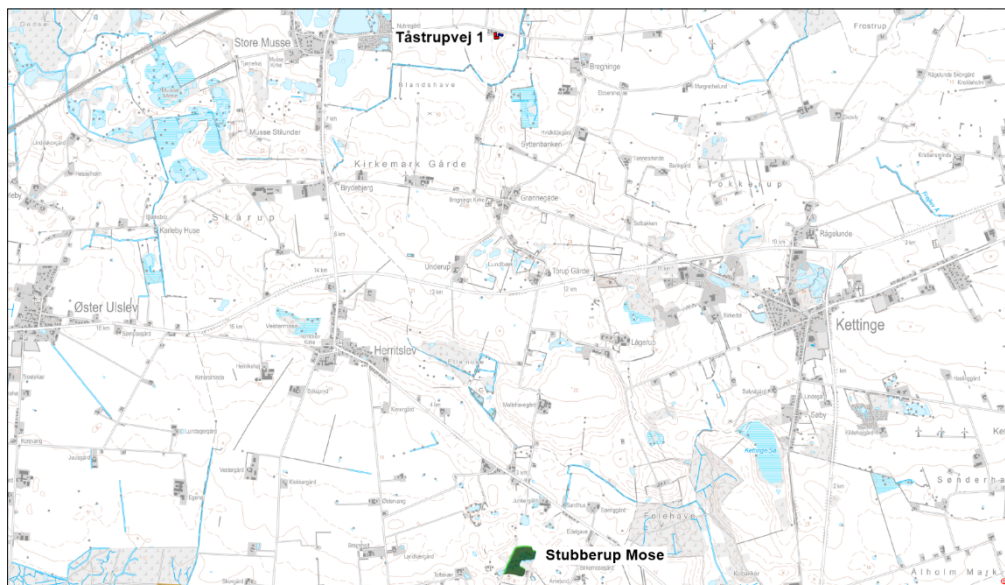
Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 177. Kategori 1-natur er vist med mørkegrøn signatur.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Tåstrupvej 1 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

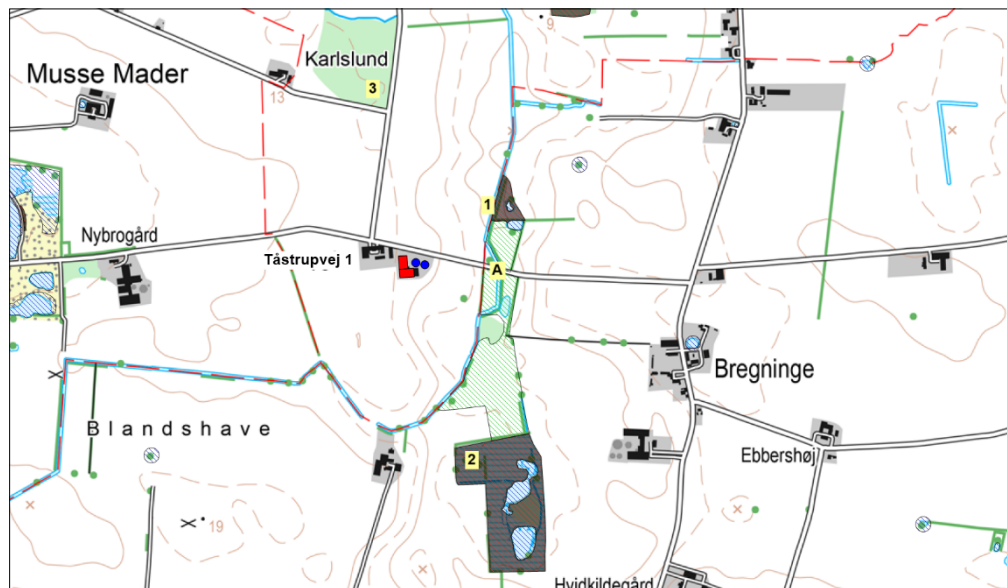
Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Merdepositionen med kvælstof er 1,5 NH₃-N/ha i mosen (lokalitet 1), som er den nærmeste kategori 3-natur. Mosen er en højstaude-mose, og der er ikke kendskab til, at der findes særligt sjældne eller sårbare planter i mosen. Mosens tålegrænse for ammoniak vurderes derfor at ligge på niveau med rigkær svarende til 15-30 NH₃-N/ha. Med en baggrundsbelastning på 14 kg N/ha/år, jf. "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal, ligger den beregnede påvirkning af mosen inden for naturtypens tålegrænse for kvælstof. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion på husdyrbruget ikke vil ændre tilstanden i kategori 3-mosen.

I de øvrige områder med kategori 3-natur er merdepositionen med kvælstof beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha. Det vurderes, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Samlet set vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Kort 5. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-3) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A).

3.4.1.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Tåstrupvej 1 er område nr. 177 Maribosøerne, som på dette sted består af habitatområde 175 og fuglebeskyttelsesområde 87. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 4,05 km til Natura 2000-området, se kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Tåstrupvej 1 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 177 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merbelastning med kvælstof fra stald og lager. Det er påvist, at tilførsel af 1 kg N/ha og derved medfører tilstandsændringer i et naturområde jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Merbelastningen med kvælstof fra den ansøgte produktion er beregnet til 2,0 kg NH₃-N/år i engen øst for stald og lager. Selvom dette overstiger niveauet på 1 kg N/ha, vurderes det ikke at medføre målbare tilstandsændringer af engen og dermed beskadige yngle- og rasteområdet for bilag IV-padderne. Tålegrænsen for naturtypen eng er 15-25 kg N/ha, og baggrundsbelastningen med kvælstof er 14 kg N/ha/år, jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal. Den samlede påvirkning af engen (merdeposition + baggrundsbelastning) ligger inden for naturtypens tålegrænse. For de to vandhuller er merdepositionen beregnet til 1 kg NH₃-N/år

og derunder, hvorfor den ansøgte produktion ikke vurderes at ville påvirke naturtilstanden i vandhullerne.

På dette grundlag vurderes det, at der ikke vil ske ændringer i tilstanden af engen og vandhullerne og dermed, at bilag IV-paddernes yngle- og rastesteder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for Flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af Flagermus.

3.4.2 **Lugt**

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normalt ikke være væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

Lugtemissionen fra bedriften er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er derfor sat en række vilkår, der skal sikre mod lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af bedriften er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra bedriften.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

I husdyrbrugloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, staldtype og m^2 produktionsareal. Derfor er der stillet vilkår om, hvilke dyretyper, staldsystemer og omfanget af m^2 produktionsareal, der må være i de enkelte husdyranlæg på bedriften. Udbredelse af lugten i nærområdet afhænger desuden af staldanlæggets geografiske placering i forhold til beboelserne. De nævnte parametre indgår alle i de gennemførte beregninger og de deraf følgende vurderinger.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsetyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende væsentlig. Lugten kan uden for disse afstande være registrerbar, men vurderes ikke som værende til væsentlig gene.

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Tåstrupvej 1 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

Tabel 4. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnitsafstand* meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Bregningevej 19	130	763,4	Ja
Samlet bebyggelse Sakskøbingvej 62	258,6	1.417,7	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v. Kettinge	393	2.430,2	Ja

* De aktuelle lugtafstande er målt med udgangspunkt i et beregnet lugtcentrum for det samlede staldanlæg.

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt til både enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone-/sommerhusområde, idet de faktiske afstande til alle 3 beboelser/områdetyper er større end de beregnede geneafstande.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for alle stalde og til kanten af nærmeste beboelser/områdetyper. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

Konsekvensområdet for bedriftens lugtafgivelse er beregnet til 522 m. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra bedriften kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation af lugt

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som det ansøgte staldanlæg. De beregnede geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

I den aktuelle ansøgning er der ingen andre husdyrproduktioner tæt på de omkringliggende beboelsestyper, og der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt.

Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer. Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle. Ved overholdelse af de fastsatte vilkår og lovkrav i øvrigt, er det dog Guldborgsund Kommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive væsentligt generet af lugt fra bedriften.

3.4.3 **Fluer og skadedyr**

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssigt oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op i og omkring stalde, foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for at få mad, skjule og formerer sig.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologispunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse i og med dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdes af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt vejledning fra Naturstyrelsen. Bekæmpelse skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. ovennævnte bekendtgørelse kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer efter korrekt uddannelse og opnåelse af autorisation.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (fluer, mus og rotter), som skal afhjælpes. Det vurderes, at bedriftens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødegå unødige gener.

3.4.4 **Transport**

Arbejdskørsel til og fra bedriften sker via Tåstrupvej. Anlægget ligger tæt på Tåstrupvej, og der er derfor flere overkørsler til den offentlige vej. Antallet af transporter er relativt begrænsede, da der ikke er andre aktiviteter på bedriften end svineproduktionen.

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og efterår, kørsel med korn og halm i høsten. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

Transporternes antal og art er vist i nedenstående tabel.

Tabel 5: Antal transporter.

Art	Ansøgt drift	Antal transporter/uge/måned
-----	--------------	-----------------------------

§ 16 b miljøtilladelse til svinebesætning på Tåstrupvej 1, 4880 Nysted

SIDE 29/36

	(transporter/år)	
Levering af grise	52	1 pr. uge
Afhentning af grise	52	1 pr. uge
Afhentning af døde dyr	15	1-2 pr. måned
Foder	52	1 pr. uge
Gylletransporter	135	Sæsonbestemt 2-3 uger pr. år
Diverse (renovation mm.)	25	2 pr. måned
I alt (gen.)	331	6 pr. uge

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, levering og afhentning af grise og foder. På dage med udbringning af husdyrgødning kan der være en rimelig stor trafik.

Ansøger oplyser, at transporterne vil primært forgå inden for normal arbejdstid, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring bedriften uden for normal arbejdstid 07.00 til 18.00. Det forventes at omkring 10 - 20 % af transporterne ligger uden for normal arbejdstid.

Kommentar [MW8]: Primært med t

For at fastholde transporterne mest muligt inden for normal arbejdstid, er der stillet vilkår om, at transporter med tung trafik skal så vidt muligt planlægges til hverdage mellem kl. 7.00 og 18.00.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at transporterne til og fra bedriften ikke har et omfang, der er til væsentlig gene for beboere i området. Omfanget af transporter forventes ikke at afvige fra hvad der må betragtes som forventeligt i område udpeget til jordbrugsformål. Støj, støv og rystelser i forbindelse med transporter vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn, det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene og ventilationsanlæg. Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj, og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om bedriften er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om bedriften vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til bedriftens placering og afstande til naboer. Det vurderes, at alle grænser for tilladelig støj og rystelser vil kunne overholdes, og der vil kun i meget få tilfælde opstå væsentlige støjgene fra bedriften.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller –beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøtilladelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og oplysningerne om driften, at støjen fra bedriften vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og hensynsfuld kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene.

Der er stillet vilkår om, at driften ikke må medføre støvgener uden for bedriftens areal. Det er Guldborgsund Kommune, som i givet fald afgør om eventuelle gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvgener for omkringboende ud over det forventelige i landzonen. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis.

3.4.7 Lys

Lysset i stalden vil primært være tændt i tidsrummet kl. 6.00 til 20.00. Lysudfald fra staldens vinduer vil være meget begrænset og dermed ikke generende for lokalområdet.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder et orienteringslys over indgangsdørene til stalden.

Der er stillet vilkår om, at det ved indretning og drift skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller

landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

3.5.1 **Gødningstyper og mængder**

Med indførsel af stipladsmodellen fastsættes ammoniakemissionen fra anlæggets gødningslagrer med udgangspunkt i overfladearealerne. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og lagrer fastholdes, er der stillet vilkår om, at stalde og gødningslagrer indrettes og drives som angivet. Ønskede fysiske ændringer i gødningslagrer skal forelægges Guldborgsund kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne, som ligger til grund for miljøtilladelsen fastholdes.

3.5.2 **Flydende husdyrgødning, opbevaring**

Der er gylleproduktion i svinestaldene. Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholderne svarende til 741 m², da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning er beregnet til ca. 3.360 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild m.m. fra staldene.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 3.053 m³, hvilket svarer til ca. 10,9 månedes opbevaring.

Der er fastsat vilkår om, at der på ejendommen som minimum skal være en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Begrundelsen for dette vilkår er, at anbefalingerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen kun er vejledende og ikke et krav. Da opbevaringskapaciteten er afgørende for sikkerhed i forbindelse med opbevaring af gødning og medvirkende til at sikre mulighed for hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen, er det fastholdt i vilkår.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle, er der sat vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb.

Alternativt skal der være læsseplads ved afhentningspladsen. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles, hvilke der er stillet vilkår om. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der pumpes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der stillet vilkår om, at der ved enhver overpumpning til gyllebeholder, samt mellem

gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen. Kravet er stillet, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at gyllebeholder eller vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere stillet vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt. Endvidere er der stillet vilkår om at flydelaget skal reetableres umiddelbart efter omrøring og/eller pumpning af gylle fra gyllebeholderen, evt. ved tilsætning af snittet halm, let klinker eller lignende. Hurtig reetablering skal sikre at fordampning af ammoniak, samt evt. lugtgener, bliver mindst mulige. Ved pumpning af gylle fra beholderen i flere dage i træk, skal reetableringen dog først ske, når sidste pumpning er afsluttet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til opbevaring og håndtering af gyllen.

3.6 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forurening ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m.

Gennem husdyrbrugloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af den bedst tilgængelige teknologi (BAT) og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken ved afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet), men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Beliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper ikke kravet til BAT.

Overholdelse af BAT er i denne miljøtilladelse vurderet med udgangspunkt i retningslinjer i MST's vejledning, BREF-dokumenter ("BAT reference documents").

BAT er en retslig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

BAT-kravene vurderes forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

For tilladelser efter § 16 b er det dog kun ammoniakfordampning fra stald og lager der skal vurderes i forhold til BAT

Kommentar [MW9]: Alt dette kan vi evt. overveje at fjerne?
I givet fald skal orden "dog" fjernes i den efterfølgende sætning.

3.6.1 Ammoniak

Ammoniakemission fra bedriften kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager, eller ved at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Den maksimale ammoniakemission fastlægges på baggrund af fastlagte grænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for samlet ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er vurderet BAT for den pågældende produktion. BAT-beregningen er bindende for kommunen, dog med mulighed for gennemførelse af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes særlige behov herfor. Det er op til den enkelte husdyrbruger at beslutte hvilke virkemidler, der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er opført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 217539, version 3, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 1.985 kg NH₃-N pr. år.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte er beregnet til 2.102 kg NH₃-N pr. år. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed ikke overholdt.

Årsagen til at ammoniakemissionsniveauet ikke er overholdt, er at gulvet i det ene staldafsnit har en højere ammoniakemission end den gulvtype, der er BAT.

Havde der været tale om nybyggeri, havde der været et klart krav om at bedriften skulle ned på BAT niveau, enten ved at vælge den gulvtype, der er BAT eller ved at indfører en teknologi, der bragte ammoniakemissionen ned. Kravet ville ikke kunne tilsidesættes i og med, at det ved nybyggeri ikke ville være dyrere at vælge BAT gulvtypen end andre gulvtyper.

I den aktuelle situation, hvor der er tale om at genoptage produktionen i eksisterende stalde, skal der foretages en proportionalitetsafvejning. Dvs. det skal vurderes om udgifterne til udskiftning af gulvet eller indføre ammoniakbegrænsende teknologi står mål med den miljømæssige gevinst i form af lavere ammoniakemission. Ansøgningen indeholder en beregning, se bilag 3, der viser, at udskiftning af gulvet, eller indførelse af evt. anden teknologi til nedbringelse af ammoniakemissionen ikke er proportional.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ansøger har godtgjort, at det ikke vil være proportionalt at sætte vilkår om, at overholde BAT niveauet på 1.985 kg NH₃-N pr. år. Guldborgsund Kommune vurderer, at der er indført BAT i det omfang, det er proportionalt i det konkrete tilfælde. I denne vurdering er der taget hensyn til de eksisterende bygninger, den ansøgte husdyrproduktions type og størrelse, samt niveauet af ammoniakemissionen.

Kommentar [MW10]: Bør der ikke stå "Indførelse" eller "til at indføre"?

§ 16 b miljøtilladelse til svinebesætning på Tåstrupvej 1, 4880 Nysted

SIDE 34/36

3.7 EGENKONTROL, DOKUMENTATION OG SYSTEMATISK OVERVÅGNING

For at kunne dokumentere at miljøtilladelsen og lovgivningen overholdes skal følgende være til rådighed på kommunens forlangende:

- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Logbog over driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Logbog over flydelag og dokumentation for 10 års beholderkontrol.
- Produktions-/effektivitetskontroller

Kommentar [MW11]: BAT vilkår?

Kommentar [MW12]: Samt "gødningsregnskab"

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøtilladelsen og frivillige tiltag gennemføres og overholdes. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at der kan meddeles miljøtilladelse uden, at den ansøgte produktion vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne overvågning, egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøtilladelsen overholdes. Dokumentationerne foreligger desuden i en form, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

3.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.8.1 **Alternative løsninger**

Der indgår intet nybyggeri i ansøgningen, og der er derfor heller ikke set på alternativer

3.8.2 **0-alternativ**

Et 0-scenariet på denne bedrift vil betyde, at velfungerende produktionsapparat vil henstå uudnyttet og forfalde ind til det en dag vil blive skrottet/nedrevet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udnyttelse af en eksisterende velfungerende stald i den aktuelle situation, er en samfundsmæssigt og miljømæssigt fornuftig ressourceudnyttelse.

3.9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da det ansøgte dyrehold er under grænsen for IE-brug, er der ikke krav om at der i ansøgningen skal redegøres for tiltag i forbindelse med bedriftens ophør.

§ 16 b miljøtilladelse til svinebesætning på Tåstrupvej 1, 4880 Nysted

SIDE 35/36

4 OFFENTLIGHED OG HØRING

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 58 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Udkast i høring/naboorientering

Udkastet til miljøtilladelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkastet til miljøtilladelse har været i høring hos ansøger, ansøgers konsulent, naboer samt øvrige parter med høringsfrist den 24. juli 2020 jf. § 56 i husdyrloven.

Øvrige parter omfatter de nærmeste omkringboende, som eventuelt kan blive berørt af dyreholdet. Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 522 meter

Der er ikke gennemført høring af ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Tåstrupvej 1, ud over de ovenfor anførte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Der indkom **følgende/ingen** bemærkninger eller indsigelser i høringsperioden:

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan den ansøgte overgang til miljøtilladelse efter de nye regler gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte produktion heller ikke give anledning til væsentligt ændrede forhold for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, lugt, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området omkring produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i tilladelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af bedriften kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det

Kommentar [MW13]: "svineproduktion etableres"

SIDE 36/36

vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

6 BILAG

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Naturnotat

Bilag 3: BAT redegørelse

Udkkast

BILAG 1 – OVERSIGT OVER PRODUKTIONSANLÆGGET

Figur B1. Oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Svinestald	581 m ² (Flexgruppe: slagtesvin/smågrise)	Delvist spaltegulv (50-75 % fast gulv)
1	Svinestald	522 m ² (Flexgruppe: slagtesvin/smågrise)	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)
G1	Gyllebeholder	381 m ² (overfladeareal) 1.548 m ³ (kapacitet)	Naturligt flydelag
G2	Gyllebeholder	360 m ² (overfladeareal) 1.505 m ³ (kapacitet)	Naturligt flydelag
D	Døde dyr		Opbevares under kadaverkappe

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 B MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

TÅSTRUPVEJ 1, 4880 NYSTED

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	8
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

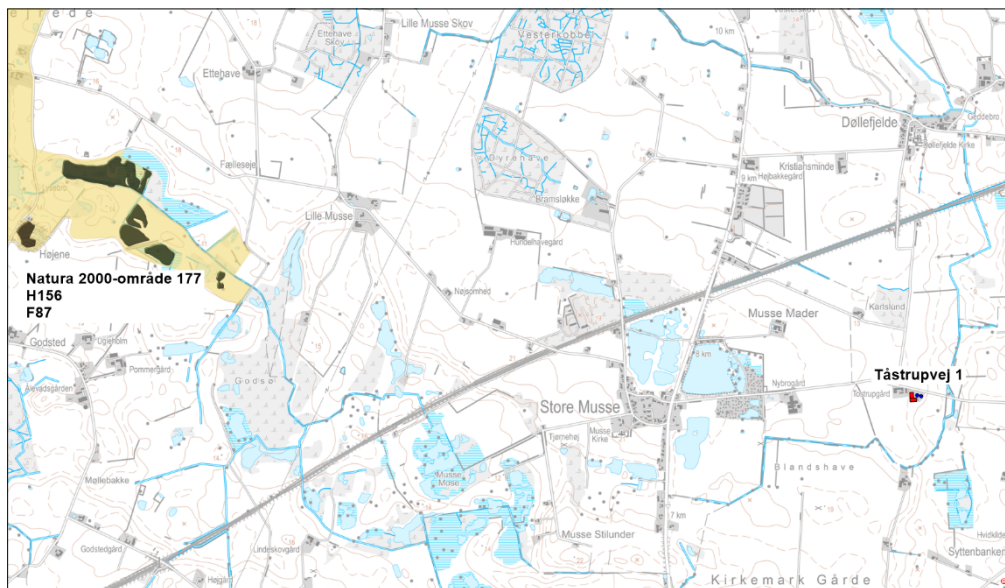
- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget er beliggende ca. 4,2 km vest for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområderne er de kortlagte habitatnaturtyper 7230 rigkær. Naturområderne ligger i habitatområde 156 og fuglebeskyttelsesområde 87, som er en del af Natura 2000-område 177 Maribosøerne.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 177. Kategori 1-natur er vist med mørkgrøn signatur.

De anbefalede tålegrænser for kategori 1-naturen er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):
7230 Riggær: 15 - 25 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 13,8 kg N/ha/år i området omkring naturområderne.

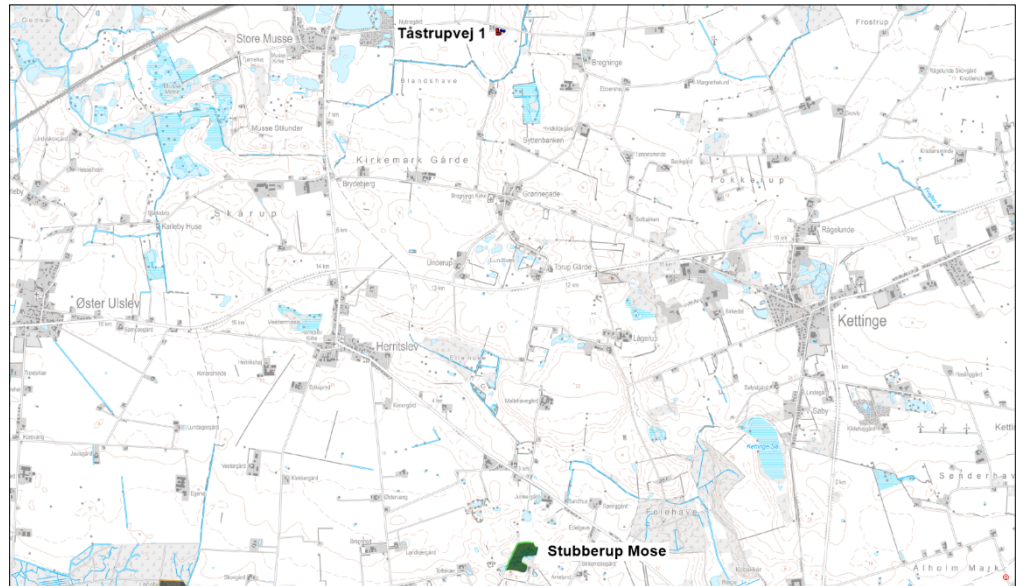
Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområderne med kategori 1-natur.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er højmosen Stubberup Mose, der ligger ca. 4,4 km syd for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1.

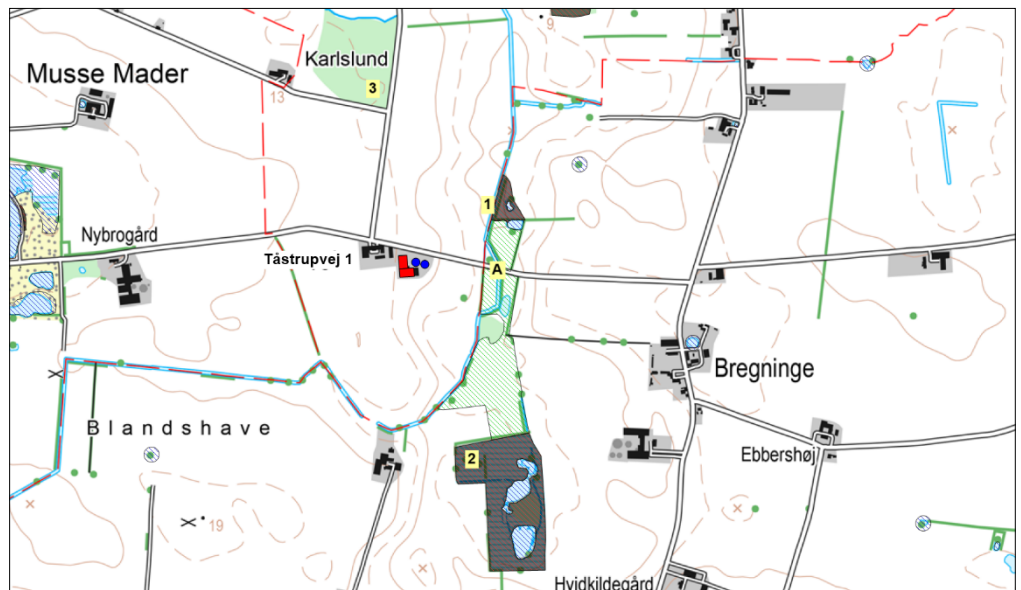
Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 14 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget på Tåstrupvej 1 ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal. Dette er lidt højere end den gennemsnitlige total-deposition af kvælstof for Guldborgsund

Kommune, som er 10,3 kg N/ha jf. depositionsberegninger på DCEs hjemmeside (Nationalt Center for Miljø og Energi ved Århus Universitet). I naturvurderingen bruges værdierne for baggrundsbelastningen fra Danmarks Miljøportal, da de er mere detaljerede.

I området omkring husdyrbruget på Tåstrupvej 1 ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningsystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-3) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Tåstrupvej 1.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1.	Mose	-	1,5 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
2.	Mose	-	0,1 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
3. Karlslund skov	Skov	-	0,3 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

I en afstand af ca. 200 m nordøst for husdyrbruget ligger en mindre mose (lokalitet 1), som er en del af et større naturområde med ferske enge, moser og flere næringsrige vandhuller/søer. Mosen er afgrænset af en bevoksning med bl.a. pil mod vest og syd. Mosen er uden drift, og vegetationen består af høje urter. Centralt i mosen er der et næringsrigt vandhul.

I den sydlige del af naturområdet ligger lokalitet 2, der ligeledes er en mose. Afstanden til husdyrbruget er ca. 465 m. Mosen er besigtiget tidligere bl.a. i forbindelse med godkendelse af andre husdyrbrug i nærområdet. Hovedparten af mosen bliver græsset af kreaturer. Mosen er mest fugtig og har bedst naturtilstand i de centrale dele. Den er stedvist vokset til med pil og tagrør. Naturtilstanden er moderat (III).

Nærmeste skov, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Karlsrunder Skov (punkt 3), som ligger ca. 400 m nord for Tåstrupvej 1. Skoven er fredskov og fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov. Skoven er fredet ved kendelse fra Overfredningsnævnet af 10-6-1924. Formålet med fredningen er, at skoven skal ligge urørt hen. Skoven domineres af mange gamle egetræer og nogle usædvanligt stor fuglekirsebær-træer. Under de store træer vokser mange mindre træer og buske fx hassel og hylde.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. Som en del af naturområdet øst for husdyrbruget ligger en fersk eng (punkt A på kort 3) i en afstand af ca. 150 m fra husdyrbruget. Hovedparten af engen er besøgt i 2015 i forbindelse med godkendelse af andre husdyrbrug i området. Engen ligger i en lavning mellem dyrkede marker, og den afgræsses af kvæg. Engen er mest fugtig i de østlige dele, og vegetationen består af almindeligt forekommende arter for fugtige naturtyper. Naturtilstanden er ringe (IV). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er 2,0 kg NH₃-N/ha/år. I engen samt i de ovenfor nævnte moser er der flere næringsrige vandhuller/søer, som ligger i en afstand af 215 m og derover fra husdyrbruget. Merdepositionen i disse vandhuller er beregnet til 0,9 - 1,0 kg NH₃-N/ha, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. På baggrund af naturtypernes tålegrænse for kvælstof, baggrundsbelastningen og den beregnede merbelastning vurderes det, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Kommunen vurderer, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende habitatområde på en måde, der hindrer målopfyldelsen for habitatområdet. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Tåstrupvej 1 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes

tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Merdepositionen med kvælstof er 1,5 NH₃-N/ha i mosen (lokalitet 1), som er den nærmeste kategori 3-natur. Mosen er en højstaude-mose, og der er ikke kendskab til, at der findes særligt sjældne eller sårbare planter i mosen. Mosens tålegrænse for ammoniak vurderes derfor at ligge på niveau med rigkær svarende til 15-30 NH₃-N/ha. Med en baggrundsbelastning på 14 kg N/ha/år, jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal, ligger den beregnede påvirkning af mosen inden for naturtypens tålegrænse for kvælstof. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion på husdyrbruget ikke vil ændre tilstanden i kategori 3-mosen.

I de øvrige områder med kategori 3-natur er merdepositionen med kvælstof beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha. Det vurderes, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Samlet set vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Tåstrupvej 1 er område nr. 177 Maribosøerne, som på dette sted består af habitatområde 175 og fuglebeskyttelsesområde 87. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 4,05 km til Natura 2000-området, se [kort 1](#).

Natura 2000-området udgør Danmarks største naturligt næringsrige søer, hvor mange arter af vandplanter er udbredt, bl.a. kransnålalger. Søerne er rene, lavvandede og med rig undervegetation (jf. basisanalyser for Natura 2000-området). Danmarks største bestand af vandplanten Stor Najade findes her, og planten er udbredt i alle tre søer sammen med fisken Pigsmerling. Søerne omgives af et kuperet bakkelandskab. Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 177 (H175 og F87).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H156 Maribosøerne		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Rigkær (7230)
	Kransnålalgesø (3140)	Bøg på mor (9110)

Næringsrig sø (3150)	Bøg på muld (9130)
Brunvandet sø (3160)	Bøg på kalk (9160)
Kalkoverdrev (6210)	Ege-blandskov (9160)
Tidvis våd eng (6410)	* Skovbevokset tørvemose (91D0)
Urtebræmme (6430)	* Elle- og askeskove (91E0)
Hængesæk (7140)	
* Avneknippemose (7210)	* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	
Sumpvindelsnegl	Stor Vandsalamander
Pigsmerling	Bredøret Flagermus

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F87 Maribosøerne	
Arter:	
Rørdrum	Blishøne (rastende)
Grågås (rastende)	Hvøpsevåge
Knarand (rastende)	Havørn
Skeand (rastende)	Rørhøg
Taffeland (rastende)	Trane
Troldand (rastende)	Fjordterne
Lille Skallesluger (rastende)	

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtypen 7230 Riggær, som ligger i den østlige ende af Lysebro Mose, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Tåstrupvej 1 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 177 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 5, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen

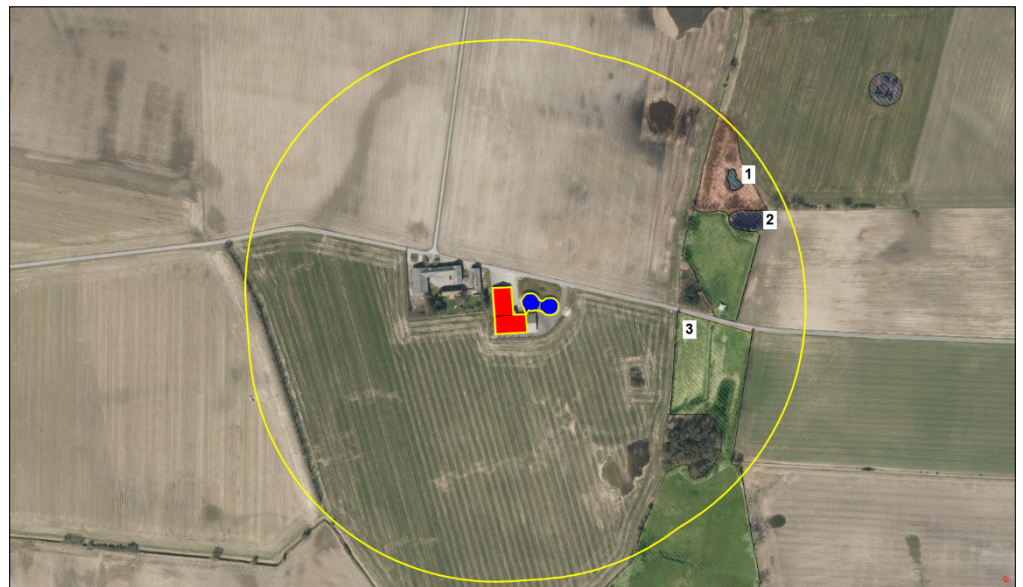
vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 5, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der en eng og to vandhuller, som ligger i engen og det nordlige moseområde, se kort 4. En beregning af ammoniakdepositionen fra den ansøgte produktion fremgår af tabel 4.

Kort 4. Beliggenheden af beskyttet natur ved husdyrbruget. Mose=rød skravering; eng=grøn skravering; vandhuller=blå skravering. Den gule streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Tabel 4. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
Vandhul 1	250 m	NØ	1,2 kg NH ₃ -N/år	1,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år
Vandhul 2	230 m	NØ	1,2 kg NH ₃ -N/år	0,9 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år
Eng 3	145 m	Ø	2,6 kg NH ₃ -N/år	2,0 kg NH ₃ -N/år	0,0 kg NH ₃ -N/år

Som tidligere nævnt er naturområdet besigtiget i 2015 i forbindelse med godkendelse af andre husdyrbrug i området. Engen afgræsses af kvæg, og vegetationen består af almindeligt forekommende arter for fugtige naturtyper. Naturtilstanden er ringe (IV). De to

vandhuller, som ligger i eng/mose-området er næringsrige og omkranset af pil og høje sumpplanter fx tagrør. Vandhullerne og den omkringliggende eng og mose vurderes at være egnede yngle- og rasteområder for padderne Springfrø og Stor Vandsalamander.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 4-5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 5, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merbelastning med kvælstof fra stald og lager. Det er påvist, at tilførsel af 1 kg N/ha og derved medfører tilstandsændringer i et naturområde jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Merbelastningen med kvælstof fra den ansøgte produktion er beregnet til 2,0 kg NH₃-N/år i engen øst for stald og lager. Selvom dette overstiger niveauet på 1 kg N/ha, vurderes det ikke at medføre målbare tilstandsændringer af engen og dermed beskadige yngle- og rasteområdet for bilag IV-padderne. Tålegrænsen for naturtypen eng er 15-25 kg N/ha, og baggrundsbelastningen med kvælstof er 14 kg N/ha/år, jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal. Den samlede påvirkning af engen (merdeposition + baggrundsbelastning) ligger inden for naturtypens tålegrænse. For de to vandhuller er merdepositionen beregnet til 1 kg NH₃-N/år og derunder, hvorfor den ansøgte produktion ikke vurderes at ville påvirke naturtilstanden i vandhullerne.

På dette grundlag vurderes det, at der ikke vil ske ændringer i tilstanden af engen og vandhullerne og dermed, at bilag IV-padderne yngle- og rastesteder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for Flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af Flagermus.

Tabel 5. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Trolldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårflyelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>

19. maj 2020

Vedrørende: Tåstrupvej 1 redegørelse for fravalg af BAT

Som supplement til miljøansøgningen på Tåstrupvej 1 fremsendes supplerende oplysninger vedrørende fravalg af teknologier til opfyldelse af BAT-kravet vedrørende ammoniakreduktion.

1. BAT-krav for den konkrete produktion og begrundelse for fravalg af teknologiske løsninger

En genetablering af svineproduktionen betyder, at ammoniakemissionen fra ejendommens stalde og gødningsopbevaringsanlæg skal reduceres med 117 kg ammoniak pr. år.

Ved vurdering af om en teknologi er økonomisk proportional og dermed BAT, tages der udgangspunkt i følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N, regnes ikke for at være BAT.
2. Hvis de årlige meromkostninger overstiger ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger, regnes teknologien ikke for at være BAT.

Mulige teknologier til opfyldelse af BAT-kravet

Der er følgende teknologiske muligheder, der kan reducere ammoniakemissionen tilstrækkeligt:

1. Ændring af staldsystemet i stalden med <50 % fast gulv til >50 % fast gulv (stald nr.2)
2. Gylleforsuring
3. Luftrensning
4. Gyllekøling
5. Fast overdækning af gyllebeholdere

Nedenfor gennemgås de enkelte teknologier og begrundelse for fravalg.

Der er foretaget en konkret beregning for den billigste teknologi, som er en ændring af staldsystemet i stald nr. 2.

I beregningen er der følgende økonomiske forudsætninger:

- Afskrivningsperiode: 10 år
- Rente: 7 %

Beregningen er vedhæftet som bilag 1.

En afskrivningsperiode på 10 år er valgt, da det er den afskrivningsperiode, der regnes med ved miljøteknologier. Desuden er staldanlægget mere end 10 år gammelt og en levetid på 20 år, er indenfor rammerne af Miljøstyrelsens anbefalinger for svinestaldes levetid.

Ad. 1. Ændring af staldsystemet i stald nr. 2 fra <50 % fast gulv til >50 %

Denne teknologi kan reducere ammoniakemissionen med de krævede 117 kg ammoniak pr. år, der skal til for at opfylde det generelle BAT-krav. Teknologien er svær at sætte på eksisterende stalde, da det vil kræve, at gyllekanalerne ændres med en ny opdeling af kanalvægge. Desuden skal spaltegulvet ændres til fast gulv.

Der er indhentet et tilbud på, hvad det vil koste at ændre staldsystemet i stald nr. 2.

Den samlede omkostning er kr. 255.662¹

Ved at lave en kalkule med en afskrivningsperiode på 10 år og en rente på 7 % kan omkostninger pr. reduceret kg NH₃-N beregnes til: kr. 296.

Beregningen fremgår af bilag 1.

Konklusion ændring af staldsystem:

Omkostningen pr. reduceret kg NH₃-N er større end kr. 100 pr kg.

Derfor kan det konkluderes, at det ikke BAT at ændre på staldsystemet.

Der er ikke regnet på, om de årlige meromkostninger ved teknologien overstiger 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger. Det ikke er nødvendigt, da omkostningerne overstiger kr. 100 pr reduceret kg NH₃-N.

Ad. 1. Gylleforsuring

Denne teknologi kan sættes på eksisterende stalde og kan reducere ammoniakemissionen med de krævede 117 kg ammoniak pr. år, der skal til for at opfylde det generelle BAT-krav.

Teknologien er relativ dyr, da selve anlægsinvesteringen er den samme, hvad enten der er tale om et mindre husdyrhold eller et større husdyrhold.

Standardomkostningen for et forsursanlæg er: kr. 1.717.000²

Konklusion gylleforsuring:

Der er ikke foretaget en detaljeret kalkule på om teknologien lever op til de to principper vedrørende økonomisk proportionalitet, da forsursanlægget er dyrere end en ændring af staldsystemet, og dermed også dyrere end 100 kr. pr. reduceret kg NH₃-N.

Derfor kan det konkluderes, at det ikke BAT med gylleforsuring.

---

¹ Tilbud på 00977 Tåstrupvej 1, Nysted – Opgradering af grisestald givet af Troels Jørgensen A/S. Tilbuddet kan fremsendes, hvis Guldborgsund Kommune ønsker det.

² Standardomkostning er hentet fra bilag 2 i beregningen af standardomkostninger til miljøteknologier i henhold til bekendtgørelse om tilskud til modernisering af slagtesvinestalde (BEK nr. 173 af 03/03/2020).

Ad. 3. Luftrensning

Denne teknologi kan reducere ammoniakemissionen med de krævede 117 kg ammoniak pr. år, der skal til for at opfylde det generelle BAT-krav. Teknologien er svær at sætte på eksisterende stalde, da det vil kræve en omfattende ændring af det eksisterende ventilationssystem.

Udover udgifter til ændring af ventilationssystemet er standardomkostningerne til en luftrenser ikke under: kr. 513.000³

Konklusion luftrensning:

Der er ikke foretaget en detaljeret kalkule på om teknologien lever op til de to principper vedrørende økonomisk proportionalitet, da luftrensningsanlægget er dyrere end en ændring af staldsystemet, og dermed også dyrere end 100 kr. pr. reduceret kg NH₃-N.

Derfor kan det konkluderes, at det ikke BAT med et luftrensningsanlæg.

Ad. 4. Gyllekøling

Denne teknologi kan reducere ammoniakemissionen med de krævede 117 kg ammoniak pr. år, der skal til for at opfylde det generelle BAT-krav. Teknologien er svær at sætte på eksisterende stalde, da det vil kræve at gyllekanalerne brækkes op for at nedstøbe køleslangerne i kanalbunden.

Det er ikke anbefalelsesværdigt at udlægge køleslangerne oven på kanalbunden, da det vil give problemer i forbindelse med udslusning af gylle og rengøring af gyllekanalerne.

Teknologien er relativ dyr, da selve anlægsinvesteringen er den samme, hvad enten der er tale om et mindre husdyrhold eller et større husdyrhold. Der er et meget begrænset varmebehov på slagtesvineejendomme, og den årlige el-udgift til varmepumpen dermed ren tilsætning.

Standardomkostningen for et gyllekølingsanlæg er ikke under: kr. 376.000³

Konklusion gyllekøling:

Der er ikke foretaget en detaljeret kalkule på om teknologien lever op til de to principper vedrørende økonomisk proportionalitet, da gyllekølingsanlægget er dyrere end en ændring af staldsystemet, og dermed også dyrere end 100 kr. pr. reduceret kg NH₃-N.

Derfor kan det konkluderes, at det ikke BAT med gyllekøling.

---

³ Standardomkostning er hentet fra bilag 2 i beregningen af standardomkostninger til miljøteknologier i henhold til bekendtgørelse om tilskud til modernisering af slagtesvinestalde (BEK nr. 173 af 03/03/2020).

Ad. 4. Fast overdækning af gyllebeholdere

Denne teknologi regnes ikke for økonomisk proportional og regnes ikke som BAT, da omkostningen til etablering af den faste overdækning er omkostningstung i forhold til gevinsten.

Fast overdækning af en gyllebeholder koster ca. 150.000.

For at reducere ammoniakemissionen med de krævede 117 kg, der skal til for at opfylde det generelle BAT-krav er det nødvendigt at etablere fast overdækning på begge gyllebeholdere.

Den samlede omkostning ved fast overdækning af gyllebeholdere bliver dermed kr. 300.000.

Konklusion fast overdækning:

Der er ikke foretaget en detaljeret kalkule på om teknologien lever op til de to principper vedrørende økonomisk proportionalitet, da den faste overdækning er dyrere end en ændring af staldsystemet, og dermed også dyrere end 100 kr. pr. reduceret kg NH₃-N.

Derfor kan det konkluderes, at det ikke BAT med fast overdækning på gyllebeholderne.

2. Konklusion

Det kan konkluderes, at det ikke er muligt at investere i miljøteknologier til opfyldelse af det generelle BAT-krav, da de tilgængelige miljøteknologier ikke lever op til økonomisk proportionalitet for det konkrete staldanlæg.

Det vurderes derfor, at de eksisterende stalde og gødningsopbevaringsanlæg kan godkendes som de er.

Vedhæftede bilag

Bilag 1: Beregning med omkostninger ved ændring af staldsystem

